

Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahalelerinin İncelenmesi*

Examination of Unwanted Parent Intervention in Classroom Management*

Eren Şen Babayigit¹, Emine Babaoğlu²

¹Sorumlu Yazar, Bilim Uzmanı, Yozgat Bozok Üniversitesi, eren.s.babayigit@bozok.edu.tr, (<https://orcid.org/0009-0006-0695-9097>)

²Prof. Dr., Yozgat Bozok Üniversitesi, emine.babaoglan@yobu.edu.tr, (<https://orcid.org/0000-0002-1151-191X>)

Geliş Tarihi: 09.08.2024

Kabul Tarihi: 18.11.2024

ÖZ

Eğitim-öğretim sürecinin önemli bir bileşeni öğrenci velisidir. Araştırmanın amacı sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin incelenmesidir. Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik türde desenlenmiştir. 20 ilkokul öğretmeni ile görüşmeler yapılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin toplanması amacıyla, Yozgat'ta görev yapan 20 ilkokul öğretmeniyle yarı yapılandırılmış görüşme formu ile görüşmeler yapılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin tamamının istenmeyen veli müdahaleleri ile karşılaştığı tespit edilmiştir. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleri şunlardır: velinin sınıf yönetiminde duygusal müdahalesi, sınıf içi oturma düzenine müdahalesi, öğretmenin ödevlendirmesine müdahalesi, etkinliklere müdahalesi, derse müdahalesi, öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerine müdahalesi, öğretmenin ödül ve cezalarına müdahalesi. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin nedenleri, velinin kişisel tutum ve davranışları kaynaklı nedenler, veli-öğretmen ilişkisine dayalı nedenlerdir. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin öğretmene etkileri, öğretilerde oluşan olumsuz duygu ve davranışlardır. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin öğrenciye etkileri, öğrencide oluşan olumsuz duygular, öğrencide oluşan olumsuz davranışlardır. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin öğrenme ortamına etkileri, derse karşı isteksizlik, öğrenme kayıplarıdır. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleriyle başa çıkma yöntemleri, veli duygularını yönetme, veliye kuralları açıklamadır. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin önüne geçmek konusunda sınıf öğretmenlerinin önerileri, veliyle iletişimi artırma, veliye okul kurallarını açıklamadır. İstenmeyen veli müdahalesini önlemek amacıyla, veli randevu sisteminin kullanımının daha işlevsel hale getirilmesi, öğretmenlerle veliler arasındaki iletişimin artırılması, veli toplantılarının sayısının artırılması, velilere seminerler, yüz yüze eğitimler, online eğitimler verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Veli müdahaleleri, sınıf yönetimi, öğretmen deneyimleri.

ABSTRACT

An important component of the education-teaching process is the student's parent. The purpose of the research is to examine unwanted parental interventions in classroom management. This study is designed in the phenomenological type of qualitative research methods. Interviews were conducted with 20 primary school teachers. A semi-structured interview form was used as the data collection tool in the

*Bu makale, birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında yürütmüş olduğu yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

research. In order to collect the data, interviews were conducted with 20 primary school teachers working in Yozgat using a semi-structured interview form. Content analysis was used in the analysis of the obtained data. As a result of the research, it was determined that all classroom teachers encountered unwanted parental interventions. Unwanted parental interventions in classroom management are as follows: emotional parental intervention in classroom management, intervention in the seating arrangement in the classroom, intervention in the teacher's homework, intervention in activities, intervention in the lesson, intervention in the students' friendships, intervention in the teacher's rewards and punishments. The reasons for unwanted parental interventions in classroom management are reasons originating from the parent's personal attitudes and behaviors, and reasons based on the parent-teacher relationship. The effects of unwanted parental interventions in classroom management on the teacher are the negative emotions and behaviors that occur in the teacher. The effects of unwanted parental interventions in classroom management on students are negative emotions and negative behaviors in students. The effects of unwanted parental interventions in classroom management on the learning environment are reluctance to attend classes and learning losses. The methods of coping with unwanted parental interventions in classroom management are managing parental emotions and explaining the rules to parents. The suggestions of classroom teachers to prevent unwanted parental interventions in classroom management are increasing communication with parents and explaining school rules to parents. In order to prevent unwanted parental intervention, it is recommended that the use of the parental appointment system be made more functional, communication between teachers and parents be increased, the number of parental meetings be increased, and seminars, face-to-face trainings and online trainings be provided to parents.

Keywords: Parent interventions, classroom management, teacher experiences.

GİRİŞ

Toplumsal hayatın önemli unsurlarından olan okullar eğitim amacı ile kurulmuş özel bir çevre olarak düşünülmektedir. Okul adı verilen bu özel çevrenin temel işlevleri vardır. Okulların etkili olabilmesinde en temel koşullarından birisi, okul-aile birliğine sahip olması gerektiğidir. Okul-aile birliği sayesinde, okulun paydaşı olan velilerle etkili bir iletişim sağlanmakla birlikte ailenin eğitim-öğretim sürecine katılımı olanaklı hale gelmektedir (Çalışkan & Ayık, 2015). Okulun bir alt yapısı olan sınıf ise, öğrencinin yaşamındaki önemli ilişkiler sisteminden biridir. Sınıf, belli hedeflere ulaşma çabası içinde olan öğrencilerin, birincil kurum olan aileden sonra farklı kişilerle bir şeyler paylaşmaya başladığı yer olarak değerlendirilebilir. Bu yönüyle düşündüğümüzde sınıflar, öğrencilerin topluma katılma ve birey olarak hareket etmelerinde etkin rol oynamaktadır (Demirtaş, 2012).

Sınıf içinde öğrenme ortamının düzenlenmesi ve yönetilmesi, öğretmenlerin sorumluluğu olarak kabul edilmektedir. Sınıf süreçlerinin ve programının yöneticisi olarak görülen öğretmenlerden, öğretim hedeflerini başarmak için sınıfta bulunan tüm kaynakları etkili bir şekilde yönetmeleri beklenmektedir (Aydın, 1998; Balcı, 1993; Güvenç, 2012). Bu beklentiler doğrultusunda ortaya çıkan öğretmenin yönetsel rolleri, sınıf yönetimi alanının gelişmesine yol açmıştır (Baloğlu, 2001). Etkili bir sınıf yönetimi kuramsal ve bilimsel temelleri olan, daha önce yaşanmışlıklardan yola çıkılarak geleceğe yön veren, istenmeyen davranışlara ilk andan itibaren engel olan ve öğrencileri istenilen davranışları edinme konusunda yönlendiren bir yöntemdir (Siyez, 2009).

Okul ve öğretmen bireyin gelişiminde rol oynayan önemli unsurlardan olsa da eğitim süreci dinamik bir süreç olduğundan okulun planlanan davranışları bireylere tek başına kazandırması olanaklı görülmemektedir. Çocuğun sağlıklı bir ruhsal gelişime sahip olması, kendi sorumluluklarının bilincine varması, iletişim yeteneğini güçlendirmesi ve kişilik gelişimi ilk olarak aile ortamında şekillenmeye başlamaktadır (Aydın, 2023). Bu sebeple, okul hayatının verimli ve sorunsuz bir şekilde sürdürülebilmesinde, öğrenci-öğretmen ilişkisi yanında velilerin eğitim öğretime dâhil olması, katkı sağlaması da önemli görülmektedir. Sınıf ikliminin sağlıklı olabilmesi için okul ve aile iletişiminin güçlendirilmesi, okul yöneticilerinin öğretmenleri

motive ederek onlarla birlikte plan yapması, ailelerin okul personeli ile devamlı iletişim halinde olması ve çocuklarının okul içindeki davranışlarından haberdar olması gerekmektedir (Sadık, 2017).

Öğrenci merkezli eğitim anlayışının benimsenmesi ile birlikte velilerin bu sürece katkıları kaçınılmaz olmuştur. Veli-öğretmen-okul ilişkisi de değişikliğe uğramıştır. Teslimiyet ve güven duygularının ön planda olduğu öğretmen-veli ilişkisi yerini yargılayıcı, eleştirici duyguların hâkimiyetine bırakmıştır. Bunun sonucu olarak okul müdürleri, öğretmenler bugün düşündürücü bir şekilde zor velilerin sayısının giderek arttığını söylemektedirler. Zor veliler okul yönetimini, öğretmeni fiziksel, psikolojik, mesleki sağlığını tehdit eden kişi olarak tanımlanmaktadır (Unger, 2014). Zor veliler çok sık şikayet ederler, kendi yöntemlerinin en iyi yöntem olduğuna inanırlar, tartışmayı severler, inatçıdırlar, her şeyi biliyormuş gibi davranırlar, öğretmeni yeterli bulmazlar, eleştiri ve gerçek dışı söylemlerle öğretmeni küçük düşürebilmektedir. Zor veli, öğretmenin kendisini mutsuz hissetmesine sebep olabilmektedir. İşini yapmasını daha da güçleştirebilmektedir (Appelbaum, 2009).

Öğretmen ve veli iletişimi sorunları önlemeye ve çözmeye dayalı olmalıdır. Eğitimin tüm kademelerinde öğretmen veli iletişimi sürdürülmeli ve veli katılımı teşvik edilmelidir. Bu bağlamda; tutarlı öğretmen-veli ilişkisi; öğrencinin istenmeyen davranışlarını ortadan kaldırması, öğrencinin okula daha iyi uyum sağlaması ve öğrenci başarısını artırması yönüyle önemlidir.

Eğitimde veli müdahalesi konusunda çeşitli araştırmaların yapıldığı görülmektedir. Konu ile ilgili yapılan bir çalışmada velilerin eğitim sürecine katkıda bulunmasıyla nitelikli bir eğitim-öğretim arasında doğrudan bir ilişki bulunduğu, okulla ortaklaşa bir program dâhilinde çocuğuna destek sağlayan velilerin çocuklarının, daha başarılı olduğu belirtilmektedir (Çalışkan & Ayık, 2015). Diğer bir araştırmada, veli-okul ilişkisindeki sorunların, velilerin görevlerini ihmal etmeleri ve eğitime ilgi göstermemelerinden kaynaklandığı tespit edilmiştir (Akbaba Altun, 2009). Öğretmenler ile veliler arasında yaşanan problemlerin öğretmenler üzerinde bir takım etkilerinin olduğu belirtilmiştir. Yaşanan bu problemlerin öğretmenleri kaygıya, korkuya, mutsuzluğa, gerginlik ve sinirliliğe, çaresizlik ve yalnızlığa, motivasyon, performans ve iş doyumu düşüklüğüne, değersiz hissetmelerine, otoritelerinin sarsılmasına neden olduğu belirtilmektedir (Özdoğru, 2021). Bir diğer araştırmada sınıf öğretmenlerinin, öğrenci velilerinin uyguladığı mobbing içerikli davranışlarına yönelik algıları ve bu davranışlarla baş etme yöntemlerini incelenmiştir. Baskıya maruz kalan öğretmenlerin psikolojik ve duygusal bazı sorunlar yaşadıkları ve bu durumun özel hayatlarına yansıdığı belirtilmiştir (Türk & Kiroğlu, 2018). Başka bir araştırmaya göre, okuldaki eğitim sürecine ailenin katılımı, okul-aile işbirliğinin sağlanması, okul programlarının gelişmesine, okul ikliminin iyileşmesine, aile hizmet ve desteklerinin artmasına, ailelerin çocuklarının eğitimine ilişkin becerilerinin güçlenmesine, aileler arasında etkileşim iletişimin artmasına, öğretmenlerin işlerine katkıda bulunmaktadır (Epstein, 1995). Eğitimci, akademik performansları konusunda yöneticiler, iş arkadaşları, velilerden destek almazlarsa, kötü duygulara kapılmakta, sinizm yaşamaktadırlar (Ergen & İnce, 2017). Velilerin tutum, davranışlarının öğrenme sürecinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermiştir (Jeynes, 2007). Başka bir araştırmada ise, eğitimde veli ve toplum katılımının eğitime olan etkisi açıklanmıştır. Araştırma sonuçları incelendiğinde, velilerin çocukların eğitim sürecine katılımını gereksiz bulmaları, öğretmen-veli ilişkisinde çeşitli sorunlara yol açtığı görülmektedir (Crites, 2008). Veli-öğretmen ve veli-okul iletişim tutumları, yıkıcı öğrenci davranışlarından kaçınmayla olumlu yönde ilişkilidir (Çayak & Ergi, 2015). Benzer bir araştırmada Dam (2008), öğrencilerin akademik başarılarında ailelerin önemli bir unsur olduğu ve öğrenci başarısının aile ortamıyla ilişkili olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Veli-öğretmen iletişiminin sınırlarını belirlemenin çok önemli olduğu ve sınırların aşılması durumunda aile katılımının veli baskısına dönüşebileceği bulgusu da yapılan başka bir araştırmanın sonucudur (Şenaras & Çetin, 2018). Yapılan bir çalışmada, öğretmenlerin olumlu

geri bildirimlerden etkilendiği, olumsuz ve eleştirel davranışları ise genellikle normal karşıladığı ve bu durumun performansları üzerinde herhangi bir etkisi olmadığı belirlenmiştir. Ayrıca, çoğu öğretmenin velileri hoşgörüyü karşıladığı görülmüştür (Hatipoğlu & Kavas, 2016). Veliler, sınıf içinde öğretmene karşı saygı sınırlarını aşan, müdahaleci ve yargılayıcı tutumlardan kaçınmalıdır. Bunun yerine, öğretmene ve çocuğa karşı bilinçli, duyarlı ve olumlu yaklaşımlar sergileyerek, okulda alınan eğitimi destekleyici ve pekiştirici tutumlar benimsemelidirler (Babaoğlu, vd., 2018).

Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerine ilişkin yurt içinde yapılmış çalışmalar sınırlı sayıdadır. Literatürdeki sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerine ilişkin yapılan çalışmaların, öğrencilerin başarısının artırılması için veli öğretmen ilişkisinin iyileştirilmesine, ailelerin eğitime katılmalarına, okul-aile iş birliğine, değişen veli profillerine, velilerin eğitimdeki rolüne ait konularda yoğunlaştığı anlaşılmaktadır (Babaoğlu, vd., 2018; Crites, 2008; Çalışkan & Ayık, 2015; Akbaba Altun, 2009; Çayak & Ergi, 2015; Dam, 2008; Epstein, 1995; Ergen & İnce, 2017; Hatipoğlu & Kavas, 2016; Jeynes, 2007; Özdoğru, 2021; Şenaras & Çetin, 2018; Türk & Kiroğlu, 2018). Bunun yanı sıra, yazılı ve görsel medyada yer alan haberlerde öğretmenlerin sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerine uğradıkları görülmektedir. Bu istenmeyen veli müdahalelerinin nedenlerinin ve sonuçlarının incelenmesi önemlidir. Belirtilen sebeplerle bu araştırmaya gerek duyulmuştur. Bu bağlamda araştırmanın problemi; sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin incelenmesi, müdahalenin nedenleri, etkileri ve müdahalelerle baş etme yollarının araştırılmasıdır. Araştırmanın literatüre sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin tespiti ve önüne geçilmesi konusunda katkı sunması beklenmektedir. Bu çalışma, ilkökul seviyesindeki eğitim sürecinin önemli bir bileşeni olan okul-aile ilişkilerini ele almaktadır. Araştırmacılara ve uygulayıcılara, öğrenci gelişimi, başarısı, davranışları, veli tutumları, öğretmen-veli ilişkisi gibi konularda gerekli bilgiler sunarak, yaşanabilecek sorunları tanımlamak ve çözüm yolları önermek amacıyla hazırlanmıştır. Literatürde sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerine ilişkin çok az sayıda çalışma yer almaktadır (Akbaba Altun, 2009; Crites, 2008; Çalışkan & Ayık, 2015; Epstein, 1995; Ergen & İnce, 2017; Özdoğru, 2021; Türk & Kiroğlu, 2018). Bu çalışmayla, sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleri, müdahalelerin nedenleri, öğrenme ortamına, öğrenciye, öğretmene etkileri ile istenmeyen müdahaleye karşı alınabilecek önlemler tespit edilerek, müdahalenin azaltılması ve yönetilebilmesi açısından yarar sağlaması öngörülmektedir. Eğitimciler, değişen dünya koşullarında her zaman eğitim öğretime olanak sağlamak zorundadır. Bu eğitimin kalitesi öğretmen-öğrenci ve okul-aile bağlarıyla artırılabilir. Bu araştırmanın hem öğretmenlere hem de velilere yeni bir bakış açısı sunması beklenmektedir. Araştırma, öğretmenlerin beklentilerini anlamak ve farkındalıklarını artırmak açısından diğerlerinden farklıdır. Nitelikli bir okul-aile ilişkisi için öğretmenler ve velilerin rolleri üzerinde durulmuş ve bu rollerin farkındalığı ile sorumluluk bilinci önemsenmiştir. Araştırma, okuldaki yöneticilere de bazı öneriler sunarak önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Kapsamı ve sonuçlarıyla araştırmacılara ve uygulayıcılara rehberlik edecek nitelikte bir çalışma olarak değerlendirilmektedir.

Bu araştırmanın genel amacı, sınıf öğretmenlerinin algı ve deneyimleri temelinde, sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin incelenmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki alt sorulara yanıt aranmıştır.

1. Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleri ile karşılaşma sıklığı nedir?
2. Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştığı istenmeyen veli müdahaleleri nelerdir?
3. Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştığı istenmeyen veli müdahalelerinin nedenleri nelerdir?
4. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleri öğretmenleri nasıl etkilemektedir?
5. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleri öğrencileri nasıl etkilemektedir?

6. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleri öğrenme ortamını nasıl etkilemektedir?
7. Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleri ile başa çıkma yöntemleri nelerdir?
8. Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin önüne geçmek için önerileri nelerdir?

Bu araştırmanın sınırlılıkları şunlardır: Bu çalışma 2023-2024 eğitim öğretim yılında Yozgat ili merkez ilçesinde devlet okullarında görev yapan 20 sınıf öğretmeni ile sınırlıdır. Araştırma verileri, yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanan katılımcıların sorulara vermiş olduğu cevaplarla sınırlıdır.

YÖNTEM

2.1.Araştırma Modeli

Bu çalışma, sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin incelenmesine ilişkin öğretmenlerin görüşlerini kendi ifadeleriyle tanımlamayı amaçlamaktadır. Bu nedenle nitel araştırma yöntemlerinden biri olan fenomenolojik türde gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma yöntemi, olayların ve algıların doğal bir ortamda gerçekçi, bütüncül olarak ortaya konmasını sağlayan nitel bir sürecin izlendiği araştırmalardır (Yıldırım & Şimşek, 2006). Fenomenolojik tasarım, bilinçli ancak derin ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmayan olgulara odaklanır. Fenomenoloji, tamamen bilinmeyen, anlamı tam olarak anlaşılabilen olguları incelemeyi amaçlayan araştırmalar için uygundur (Yıldırım & Şimşek, 2006; Patton, 2014; Gliner, vd., 2015). Fenomenoloji, bireylerin veya belirli bir grubun deneyimlerine dayalı bir olgu tanımıdır (Christensen, vd., 2015).

2.2.Çalışma Grubu

Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2006). Araştırmanın çalışma grubunu 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Yozgat ili merkez ilçesinde ilkökulda görev yapan öğretmenler arasından kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemiyle seçilen 20 ilkökul öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubundaki öğretmenlerin yaşları 35 ile 60 arasında değişmektedir. 9 öğretmen erkek, 11 öğretmen kadındır. Öğretmenlerin mesleki kıdemleri 8 ile 35 yıl arasında değişmektedir. Çalışma grubundaki tüm öğretmenlerin branşı sınıf öğretmenliği'dir.

2.3.Veriler Toplama Aracı

Araştırmada, verilerin toplanması için araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu tür görüşme formları, katılımcının kendini daha rahat ifade etmesine olanak tanır ve araştırma konusu hakkında derinlemesine bilgi sağlamaktadır (Büyüköztürk vd., 2012). Yarı yapılandırılmış görüşme formunun hazırlanmasında öncelikle literatür taraması yapılmıştır (Özdoğru, 2021; Türk & Kıroğlu, 2018; Babaoğlu, vd., 2018; Erdoğan & Demirkasımoğlu, 2010; Atmaca & Öntaş, 2014; Şenaras & Çetin, 2018). Alanda daha önceden yapılmış benzer çalışmalar incelenmiş ve sekiz adet açık uçlu sorudan oluşan görüşme formunun taslağı hazırlanmıştır. Hazırlanan taslak form, uzman incelemesine sunulmuştur. Uzmanın belirtmiş olduğu düzeltmeler yapılmıştır. Daha sonra yarı yapılandırılmış görüşme formunun geçerliliğini artırmak ve güçlendirmek için 5 ilkökul öğretmeniyle görüşülerek pilot uygulama yapılmıştır. Daha sonra yarı yapılandırılmış görüşme formuna son şekli verilmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşme formu iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm, katılımcıların demografik bilgilerini içermektedir. Bunlar cinsiyet, yaş ve mesleki deneyim gibi faktörlerdir. Görüşme formunun ikinci bölümünde ise sekiz adet açık uçlu görüşme sorusu bulunmaktadır. Bu sorular şunlardır:

1. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleriyle karşılaşılıyor musunuz?
2. Sınıf yönetiminde karşılaşılan istenmeyen veli müdahaleleri nelerdir?
3. Sınıf yönetiminde karşılaşılan istenmeyen veli müdahalelerinin nedenleri nelerdir?
4. Sınıf yönetiminde karşılaşılan istenmeyen veli müdahalelerinin öğretmene etkileri nelerdir?
5. Sınıf yönetiminde karşılaşılan istenmeyen veli müdahalelerinin öğrenciye etkileri nelerdir?
6. Sınıf yönetiminde karşılaşılan istenmeyen veli müdahalelerinin öğrenme ortamına etkileri nelerdir?
7. Sınıf yönetiminde karşılaşılan istenmeyen veli müdahaleleri ile başa çıkma yöntemleriniz nelerdir?
8. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin önüne geçmek konusundaki önerileriniz nelerdir?

2.4.Verilerin Toplanması ve Analizi

Veriler, araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Olgu bilim araştırmalarında başlıca veri toplama aracı görüşmedir (Christensen, vd., 2015; Gliner, vd., 2015; Yıldırım & Şimşek, 2006). Yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan sorular görüşme esnasında sınıf öğretmenlerine sorulmuştur. Sınıf öğretmenleri ile yapılan görüşmeler ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Görüşmeler, okul kütüphanesinde gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler ortalama 40 dakika sürmüştür. Toplamda 812 dakika görüşme yapılmıştır. Veriler 2024 yılı ocak ayında toplanmıştır. Araştırmacı, katılımcıya kendi görüşlerini sunmamıştır. Katılımcı görüşlerini olduğu gibi, nesnel bir şekilde aktarmıştır. Görüşme yapılan kişiyi yönlendirmemiştir. Araştırma kapsamında görüşme yapılan ilkökul öğretmenlerinin kimlikleri gizli tutulmuş, öğretmenlerin görüşleri Öğretmen 1 (Ö1), Öğretmen 2 (Ö2), Öğretmen 3 (Ö3)... Öğretmen 20 (Ö20) şeklinde kodlanarak sunulmuştur.

Ses kayıt cihazında yer alan veriler öncelikle bilgisayar ortamında yazılı hale getirilmiştir. Ses kayıt cihazındaki sesli görüşmeler dinlenerek bilgisayarda Microsoft Word programında yazıya geçirilmiştir. Yazılı nitel verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, benzer verileri belirli kavramlar veya temalar altında gruplandırarak, bunları okuyucunun anlayabileceği şekilde düzenleyip yorumlama sürecidir. Temel amacı, toplanan verileri açıklayıcı kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır (Yıldırım & Şimşek, 2006). İçerik analizi, verileri kodlamayı, metni küçük birimlere ayırmayı, her bir birime etiketler atamayı, kodları temalar altında gruplandırmayı içermektedir (Creswell & Plano Clark, 2014). İçerik analizi, toplanan verilerin belirli bir amaç bakımından sınıflandırılması, özetlenmesi, belirli değişken veya kavramların ölçülmesi ve anlam çıkarılması için ön çalışma yaparak kategorilere ayrılması olarak tanımlanmaktadır (Tavşancıl & Aslan, 2001; Bilgin, 2006). Veri analizinde, içerik analizinin kullanılmasının nedeni, içerik analizi işitsel dokümanların içeriğini sistematik bir şekilde analiz etmektedir. Bunun yanı sıra içerik analizi, istenmeyen veli müdahalesi konusunda derinlemesine bilgi edinmeye imkân sağlamaktadır. İçerik analizi kapsamında yazılı hale getirilen görüşmeler beş defa okunmuştur. Bu okumaların ardından görüşme dökümlerinin hemen sağına, bilgisayar ortamında kodlamalar yapılmıştır. Daha sonra bu kodlardan benzer veya yakın içerikte olanlar aynı kategoriler altında gruplandırılmıştır. Bu kategorilerden ise temalara ulaşılmıştır. Yapılan bu işlemler, araştırmacıdan bağımsız olarak, bir de eğitim yönetimi alanında doktorant tarafından da yapılmıştır.

2.5.Geçerlik ve Güvenirlik

Geçerlik ve güvenirlik çalışması Yıldırım ve Şimşek (2006, s. 265-272), Creswell (2013, s. 201, 202), Merriam'a (2013, s. 221) göre nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenirlik için kullanılan stratejilere uygun olarak yapılmıştır. Bu kapsamda geçerlik ve güvenirlik için yapılanlar şunlardır: katılımcı doğrulaması, veri toplama aşamasında uygun ve yeterli katılım, uzman incelemesi/değerlendirmesi, denetleme tekniği, zengin, yoğun tanımlama, azami çeşitlilik. Yapılan araştırmada kodlayıcılar arası tutarlılık gerçekleştirilmiştir. Kodlayıcılar arası tutarlılık iki veya daha fazla kodlayıcının nitel veriyi analiz ederek, kodlar üzerindeki anlaşma düzeylerinin belirlenmesi için kodlayıcı sonuçlarının karşılaştırılmasını ifade etmektedir (Creswell, 2016). Bu kapsamda, birbirinden bağımsız olarak iki bilim uzmanı tarafından kodlamalar yapılmıştır. Bunlardan ilki, birinci makale yazarıdır. İkinci kişi ise eğitim yönetimi alanında yüksek lisans yapmış ve şu anda eğitim yönetimi alanında doktora öğrencisidir. Görüşme verilerinin analizinin güvenirliliği için Miles ve Huberman (2015, s. 64) tarafından geliştirilen güvenirlik formülü [Güvenirlik=Görüş birliği sayısı / (Toplam görüş birliği + Görüş ayrılığı sayısı)] kullanılmıştır. Güvenirlik formülü sonucunda, güvenirlik=.89 bulunmuştur. Bu durum yapılan kodlamaların güvenilir olduğunu göstermektedir.

Yapılan bu çalışmada araştırma etiği ilkeleri gözetilmiş olup gerekli etik kurul izinleri alınmıştır. Etik kurul izni kapsamında; (Yozgat Bozok Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu), (23.11.2023), (08/65) sayılı belge alınmıştır.

BULGULAR

3.1.Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahaleleri ile Karşılaşma Sıklığı

Araştırmada ulaşılan ilk bulgu sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleri ile karşılaşma sıklığıdır. Görüşme yapılan öğretmenlere “Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleri ile karşılaşılıyor musunuz?” sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin sorulara verdikleri cevaplar analiz edilerek maddeler halinde Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1

Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahaleleri ile Karşılaşma Sıklığı

Karşılaşma Sıklığı	Frekans (f)	İstenmeyen Veli Müdahalesi
		Karşılaşma Sıklığına Göre Katılımcılar
Çok karşılaştım	13	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9, Ö10, Ö13, Ö14, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20
Kısmen karşılaştım	4	Ö1, Ö3, Ö12, Ö15
Çok az karşılaştım	3	Ö4, Ö8, Ö11
Hiç karşılaşmadım	-	-

Tablo 1’de katılımcı öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde, görüşme yapılan öğretmenlerden Öğretmen 2, 5, 6, 7, 9, 10, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20’nin sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleri ile çok karşılaştığı anlaşılmaktadır. Öğretmen 1, 3, 12, 15’in sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleri ile kısmen karşılaştığı görülmektedir. Öğretmen 4, 8, 11’in ise sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleri ile çok az karşılaştığı belirlenmiştir. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalesi ile karşılaşmayan öğretmenin ise bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu oranın oldukça yüksek olduğu düşünülmektedir. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalesi ile karşılaşmayan öğretmenin olmadığı anlaşılmaktadır. Görüşme

yapılan sınıf öğretmenlerinin tamamının görüşleri yazılmamıştır. Örnek olması bakımından bazılarının görüşleri aşağıda paylaşılmaktadır:

Öğretmen-2: “Tabi ki karşılaşıyoruz. Sınıf yönetiminde veliler her şeye karışma hakkını kendilerinde buluyorlar.”

Öğretmen-5: “Evet karşılaşıyoruz.”

Öğretmen-9: “İstenmeyen veli müdahaleleri ile karşılaşıyoruz.”

3.2.Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahaleleri

Araştırmada ulaşılan ikinci bulgu sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleridir. Görüşme yapılan öğretmenlere “Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleri nelerdir?” sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin sorulara verdikleri cevaplar analiz edilerek maddeler halinde Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2

Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahaleleri

Tema	Kategori	Kodlar	f	
İstenmeyen veli müdahaleleri	Velinin sınıf yönetiminde duygusal müdahalesi	Öğretmenleri kıyaslama	3	
		Öğrenci arkadaşlıklarına veli müdahalesi	3	
		Öğretmen veli çatışması	2	
		Öğretmeni sorgulama	2	
		Velinin öğretmenden görev talebi	2	
		Velinin öğretmeni şikâyeti	2	
		Velinin öğretmeni suçlaması	2	
		Velinin öğretmeni eleştirmesi	2	
		Velinin sınıfta bağırması	1	
		Velinin sınıf içi oturma düzenine müdahalesi	Öğrencinin oturma düzenine müdahale	9
	Velinin çocuğunu ön sırada oturtma talebi		8	
	Velinin istediği öğrenciyle oturtma talebi		4	
	Velinin öğrencinin sevdiği arkadaşıyla oturma talebi		3	
	Velinin çocuğunun arka sırada oturmasına itirazı		2	
	Velinin öğretmenin ödevlendirmesine müdahalesi	Velinin çok ödevlendirmeye müdahalesi	5	
		Velinin az ödevlendirmeye müdahalesi	3	
		Velinin zor ödevlendirmeye müdahalesi	2	
		Velinin yazı ödevlerine müdahalesi	2	
		Velinin kolay ödevlendirmeye müdahalesi	1	
Velinin sınıf içi etkinliklere müdahalesi		4		
İstenmeyen veli müdahaleleri	Velinin etkinliklere müdahalesi	Velinin okul dışı etkinliklere müdahalesi	3	
		Velinin öğretim yöntemine müdahalesi	6	
	Velinin derse müdahalesi	Velinin öğretmenin not vermesine müdahalesi	4	
		Velinin sınavlara müdahalesi	4	
		Velinin kaynak önerisinde bulunması	3	
		Velinin öğretim yöntemini uygun bulmaması	2	
		Velinin öğretim yöntemi önerisi	2	
		Öğretmen otoritesinin sarsılması	2	
		Velinin kitap içeriklerine müdahalesi	2	
		Velinin öğrencinin sınıf içi beslenme düzenine müdahalesi	2	
		Velinin ders programına müdahalesi	1	
		Velinin sınav yöntemine müdahalesi	1	
		Velinin öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerine müdahalesi	Velinin öğrencinin bazı arkadaşları ile oturmasını yasaklaması	5
			Velinin öğrencinin bazı arkadaşları ile iletişim kurmasını yasaklaması	3

Velinin öğretmenin ödül ve cezalarına müdahalesi	Velinin öğretmenden çocuğu için ödül talebi	6
	Velinin öğretmenin ödül yöntemine müdahalesi	4
	Velinin öğretmenin ceza yöntemine müdahalesi	3
	Velinin öğretmenin ödül şekline müdahalesi	3

Tablo 2 incelendiğinde sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleri ile ilgili ulaşılan kategoriler şunlardır: velinin sınıf yönetiminde duygusal müdahalesi, velinin sınıf içi oturma düzenine müdahalesi, velinin öğretmenin ödevlendirmesine müdahalesi, velinin etkinliklere müdahalesi, velinin ders müdahalesi, velinin öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerine müdahalesi, velinin öğretmenin ödül ve cezalarına müdahalesidir. Örnek olması bakımından bazı sınıf öğretmenlerinin görüşleri aşağıda paylaşılmaktadır:

Öğretmen-5: “Evet karşılıyoruz. Genellikle sınavlarla ilgili karışılıyor. Sınavın zorluk derecesi, klasik mi olacak, test mi olacak ya da kullanılan kaynağa yayına müdahale ediliyor. Sınıftaki oturma düzenine müdahale ediliyor. Kiminle oturacağına ya da oturmayacağına müdahale ediliyor. Ben kura yöntemi ile oturma düzenini belirliyorum. Bunu velilere belirttim. Bu nedenle bu konudaki müdahale biraz daha azaldı. Özel desteğe ihtiyaç duyan öğrencileri özel eğitime yönlendirmek istediğimizde velileri ikna etmeye çalışıyoruz. Destek alması gerekiyor. Örneğin bir veli, destek eğitimi öğretmenlerce uygun görülen bir öğrenciye ilerde sorun olur diye istemedi, ikna da edemedik. Eğitim alamayınca da bu tip öğrenciler dersin akışını bozuyor.”

Öğretmen-19: “Oldukça sık karşılıyoruz. Beslenme saatleri, beslenme biçimleri, beslenme listesi konularında kendilerinde çok söz hakkı buluyorlar. Ödev verdiğimiz zaman, ev etkinliklerini çok ya da az bulanlar oluyor. Bu konularla ilgili veli toplantılarında bilgilendirme yaparak önlemeye çalışıyoruz. Ceza ya da ödüle karışabiliyorlar, bizim çocuğa da ödül verin diyebiliyorlar. Sınıf oturma düzenine karışıyorlar, filanca çocukla otursun ya da oturmasın diyebiliyorlar. Örnek olarak; başarılı öğrencilere kitap veriyordum, veli kendisi kitap getirmiş çocuğuma bunları ödül olarak verin diye. Ama ödül çocuğun yaptığı davranışa göre şekillendiği için bunu kabul etmemiştim. Öğrencinin aldığı düşük nottan öğretmeni sorumlu tutan veliler olabiliyor. Diğer öğretmende yüksek alıyordu. Sizde neden düşük alıyor gibi sorgulayan veliler olabiliyor.”

Öğretmen-20: “Evet karşılıyorum. Bazen dersle ilgili, ödevlerle ilgili olabiliyor, çocuğun sınıftaki arkadaşlarıyla, oturduğu yerle ilgili olabiliyor. Direkt bu gibi durumlara sınıfa gelerek ders esnasında müdahale edebiliyor. Bazen bizle yüz yüze gelerek müdahil olabiliyor. Telefon açarak ya da mesaj yazarak bunu yapabiliyor. Sanki sadece kendi çocuğu varmış gibi onun çok özel olduğunu, psikolojisinin etkilendiğini belirterek çözüm bulmamızı isteyebiliyor. Mesela öğrenci sıra arkadaşı ile anlaşamıyor yerini değiştirebilir misiniz, şu öğrenciyle kavga etmiş onunla oturtmayın uzak otursun ya da şu arkadaşıyla sorun yaşıyor başka sınıfa alır mısınız gibi sorunları oluyor. Bu müdahalelerin nedenleri sadece kendi çocuğu varmış gibi durumu algılamalarından kaynaklanıyor. Tek sorunu oymuş, o sorun çözülmürse eğitim hayatı tamamen düzelecekmiş gibi düşünüyorlar. Bizim öğrencilik zamanımızda veliler bu kadar her şeye karışıyorlardı. Öğretmen tek yetkin ve otoriteydi.”

Yukarıda yer alan öğretmen görüşleri incelendiğinde, sınıf yönetiminde öğretmenlere çeşitli veli müdahalelerinin olduğu görülmektedir. Velilerin en çok öğrencinin sınıf içinde oturma düzenine müdahalede bulunduğu anlaşılmaktadır. Velinin sınıf içi ve dışı etkinliklere müdahalesi, velinin öğretim yöntemine müdahalesi, velinin öğretmenin ödül ve ceza yöntemine müdahalesi sıklıkla karşılaşılan müdahaleler olduğu anlaşılmaktadır.

3.3.Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahalelerinin Nedenleri

Araştırmada ulaşılan üçüncü bulgu sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin nedenleridir. Görüşme yapılan öğretmenlere “Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin nedenleri nelerdir?” sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin sorulara verdikleri cevaplar analiz edilerek maddeler halinde Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3

Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahalelerinin Nedenleri

Tema	Kategori	Kodlar	f
Veli müdahalelerinin nedenleri	Velinin kişisel tutum ve davranışları kaynaklı nedenler	<i>Velinin eğitim sisteminden beklentileri</i>	5
		<i>Velinin aşırı özgüvenli olması</i>	4
		<i>Velinin kendini ispatlama çabası</i>	3
		<i>Velinin istekleri</i>	3
		<i>Velinin ayrıcalık talebi</i>	2
		<i>Velinin bencilce yaklaşımı</i>	1
		Veli-öğretmen ilişkisine dayalı nedenler	<i>Veli-öğretmen iletişimsizliği</i>
	<i>Velinin öğretmene karşı güvensizliği</i>		4
	<i>Velinin öğretmeni çocuk bakıcısı olarak görmesi</i>		2
	<i>Velinin yanlış yorumlaması</i>		2

Tablo 3 incelendiğinde sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin nedenleriyle ilgili ulaşılan kategoriler şunlardır: velinin kişisel tutum ve davranışları kaynaklı nedenler, veli-öğretmen ilişkisine dayalı nedenler. Görüşme yapılan sınıf öğretmenleri istenmeyen veli müdahalelerinin nedenleri ile ilgili şunları dile getirmişlerdir:

Öğretmen-1: “Velilerin kendini ispatlama, ön plana çıkarma, benlik duyguları neden oluyor. Veliler kalıplaşmış eğitim düzeninden vazgeçememesi, diğer sınıflarla, diğer öğretmenlerle kıyaslama yoluna gitmeleri neden oluyor.”

Öğretmen-2: “Müdahalelerin nedeni; her veli kendi çocuğunu mükemmel görüyor olması. Benim çocuğum en iyisi o zaman neden benim çocuğum şiir okumasın diye düşünüyor. Bazı öğretmenlerin velilerle ilişkilerinin sınıf yönetimine müdahaleyi açık hale getirmesi olabilir. Ülkemizdeki öğretmenlik mesleğinin itibarsızlaştırılmış olması. Velilerin her türlü hakkı kendilerinde görüyor olması.”

Öğretmen-5: “Müdahaleye sistemin sebep olduğunu düşünüyorum. Sistemden dolayı öğretmenler velinin karşısında değersizleşti. Velinin yetkisi artırıldı, öğretmen veli karşısında hizmetçi konumuna getirildi.”

Öğretmen-11: “Özellikle eğitimsiz veliler dışardan duydukları ile gelebiliyorlar. Son 10-15 yıldır öğretmenlik ayakaltında. İtibarımız kalmadığı için müdahale çok oluyor. Hükümetin politikasını sevmiyorum. Mesleğin itibarı olması için devletin öğretmenin arkasında durması gerekiyor.”

Öğretmen-12: “İlerleyen zamanlarda işimize karışmak isteyen veliler olabiliyor. Bunlar bizi olumsuz etkiliyor.”

Öğretmen-16: “Velilere son zamanlarda çok fazla, gereksiz verilen imkân, hak, fırsat verilmesinden kaynaklanıyor. Velilere bu denli yetki verilmemesi, bunun önüne geçilmesi gerekli.”

Öğretmen-19: “Özellikle birinci sınıfta isek veli daha fazla müdahale ediyor. Çünkü çocuğun henüz okul alışkanlığı olmadığından, çocuğun toplum içinde bireysel olarak tek başına hareket edebileceğine inançları yok.”

Öğretmen-20: “Bu müdahalelerin nedenleri sadece kendi çocuğu varmış gibi durumu algılamalarından kaynaklanıyor. Görsel teknoloji ile beraber, eğitimde modernleşme ile beraber veli sınıf yönetiminde bir faktörmüş gibi düşünüyorlar. Kendilerini bilinçli gibi görüyorlar. Sorun olarak gördükleri konuyu çözüme kavuşturmadıklarında bilinçsiz ve ilgisiz bir veli gibi olabileceklerini düşünüyorlar.”

Yukarıda yer alan öğretmen görüşleri incelendiğinde, velilerin sınıf yönetiminde öğretmenlere müdahalelerinin çeşitli nedenlerinin olduğu görülmektedir. Bu müdahalelerin nedenleri incelendiğinde; veli-öğretmen iletişimsizliğinin ön plana çıktığı görülmektedir. Velilerin kendilerini ispatlama, ön plana çıkarma çabaları, benlik duyguları dikkat çekmektedir. Sıklıkla vurgulanan bir konu ise; ülkemizdeki öğretmenlik mesleğinin itibarsızlaştırılmış olması düşüncesidir.

3.4.Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahalelerinin Öğretmene Etkileri

Araştırma sonucunda ulaşılan dördüncü bulgu sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin öğretmene etkilerine ilişkin öğretmen görüşleridir. Görüşme yapılan öğretmenlere “Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin öğretmenlere etkileri nelerdir?” sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin sorulara verdikleri cevaplar analiz edilerek maddeler halinde Tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 4

Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahalelerinin Öğretmene Etkileri

Tema	Kategori	Kodlar	f
Veli müdahalelerinin öğretmene etkileri	Öğretmene oluşan duygusal etkiler	Öğretmenin psikolojisinin olumsuz etkilenmesi	16
		Öğretmenin moral bozukluğu yaşaması	14
		Öğretmenin modunun düşmesi	12
		Öğretmenin şevkinin kırılması	10
		Öğretmenin üzülməsi	8
		Öğretmenin otorite kaybı	8
		Öğretmenin veliden soğuması	5
		Öğretmenin canının sıkılması	5
		Öğretmene karşı güvensizlik olduğu düşüncesi	5
		Öğretmende değersizlik hissinin oluşması	5
		Öğretmenin derse girmekte isteksizlik yaşaması	4
		Öğretmenin sınıfa aidiyet duygusunun azalması	4
		Öğretmende öfke oluşması	3
		Öğretmende rencide olduğu düşüncesinin oluşması	3
		Öğretmen öğrenci bağının zayıflaması	3
		Öğretmende yetersizlik hissinin oluşması	3
		Öğretmende haksızlığa uğramışlık hissinin oluşması	2
Öğretmende sabırsızlık hissinin oluşması	2		
Veli müdahalelerinin öğretmene etkileri	Öğretmene oluşan davranışsal etkiler	Öğretmende olumsuz davranışlar oluşması	7
		Öğretmenin veli ile iletişim kurmaktan kaçınması	3
		Öğretmenin özeleştiri yapması	3
		Öğretmenin aile yaşamının etkilenmesi	3
		Öğretmende tutum değişikliği oluşması	3
		Öğretmende saygının azaldığı düşüncesi	2

Tablo 4 incelendiğinde, ulaşılan tema veli müdahalelerinin öğretmene etkileridir. Ulaşılan kategori öğretmende oluşan davranışsal etkiler ve öğretmende oluşan duygusal etkiler. Konu ile ilgili öğretmenler şunları dile getirmişlerdir:

Öğretmen-1: “Moralim bozuluyor. Sarf ettiğimiz emeğin karşılığı bu mu diyorum. Ancak sınıfa girince çocukların sevimli sempatik tavırları moralimizi düzeltebiliyor. Öğretmen arkadaşlarımızla yaşadığımız durumları konuşup, çözüm arayışında oluyoruz, öneri alıyoruz.

Çünkü moralsiz bu iş yapılmaz, isteksizlik ve performans düşüklüğüne sebep oluyor. Bu yüzden kendimizi deşarj edebilmemiz gerekli.”

Öğretmen-3: “Müdahale durumunda, öğretmenin canı sıkılıyor, motivasyonu düşüyor, üzülüyor. Sabırsız velilerin dönemin başında sürecin ne olacağını beklemeden erkenden müdahale etmesi motivasyonu düşürüyor.”

Öğretmen-9: “Öğretmen moral bozukluğu yaşıyor. Öğretmendeki bu moral bozukluğu idareciyi de, zümresini de etkileyebiliyor. Öğretmenin tavrı ister istemez değişebiliyor. Öfkelenebiliyor, tepki verilmeyecek bir şeye bile tepki verilebiliyor. Kısa süreli oluyor ama psikolojik olarak etkilemiş oluyor. Bu durumda kendimi sorguluyorum acaba neyi eksik yaptım diye, öz eleştiri yapıyorum.”

Öğretmen-12: “Öğretmenler olumsuz etkileniyor. Özellikle öğrenciye karşı tutumu değişenler oluyor. Örneğin sevdiğim bir öğrencinin velisi ile sorun yaşadığımda ister istemez öğrenci ile aramıza bir mesafe girmiş oluyor.”

Öğretmen-13: “Öğretmen planlı programlı bir süreç takip ediyorsa, donanımlıysa, kendine güvenliyse, ne yapacağını bilerek derse girerse veli istediği kadar müdahale etsin çok fazla etkilemez. Aksi ise öğretmen kendini veli karşısında yetersiz hisseder. Bu öğretmenin otoritesini etkileyebiliyor.”

Öğretmen-20: “Olumsuz veli yaklaşımları öğretmen için can sıkıcı bir durum olabiliyor. Motivasyonu düşüren bir etkisi olabiliyor. Eğer veli sınıf ortamına direkt gelerek müdahalede bulundu ise öğretmenin öğrenciler gözündeki otoritesini zedeleyebiliyor.”

Yukarıda yer alan öğretmen görüşleri incelendiğinde, sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin öğretmenlere çeşitli etkilerinin olduğu görülmektedir. Bunları genel olarak öğretmende oluşan olumsuz duygu ve davranışlar başlıkları altında toplamak mümkündür. Öğretmenlerin psikolojisini olumsuz etkilediği ve motivasyonlarını düşürdüğü sıklıkla görülmektedir.

3.5.Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahalelerinin Öğrenciye Etkileri

Araştırma sonucunda ulaşılan beşinci bulgu istenmeyen veli müdahalelerinin öğrenciye etkileridir. Görüşme yapılan öğretmenlere “Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin öğrencilere etkileri nelerdir?” sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin sorulara verdikleri cevaplar analiz edilerek maddeler halinde Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5

Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahalelerinin Öğrenciye Etkisi

Tema	Kategori	Kodlar	f
Öğrencide oluşan olumsuz duygu ve davranışlar	Öğrencide oluşan olumsuz duygular	Öğrencide derse karşı isteksizlik oluşması	5
		Öğrencide öğretmene karşı güvensizlik oluşması	5
		Öğrencinin olumsuz örnek teşkil etmesi	4
		Öğrenci öğretmen bağının zayıflaması	3
		Öğrencide öğretmene karşı tutum değişikliği oluşması	3
		Öğrencide öğretmene olan saygının azalması	2
		Öğrencide motivasyon düşüklüğü olması	2
		Öğrencide davranış problemleri oluşması	11
	Öğrencide oluşan olumsuz davranışlar	Öğrencide performans düşüklüğü olması	7
		Öğrenci öğretmen iletişiminin azalması	7
		Öğrencide tavır kötüleşmesi	4
		Öğrencinin öğretmene küsmesi	4
		Öğrencinin etkinliklere katılmaması	4
		Öğrenciler arası iletişimin etkilenmesi	3
		Öğrencinin ödev yapmaması	3
		Öğrencinin dersi dinlememesi	2

Tablo 5 incelendiğinde, ulaşılan tema, öğrencide oluşan olumsuz duygu ve davranışlardır. Ulaşılan kategoriler ise şunlardır: öğrencide oluşan olumsuz duygular, öğrencide oluşan olumsuz davranışlar. Konu ile ilgili öğretmenler şunları dile getirmişlerdir:

Öğretmen-2: “Müdahale eden velinin çocuğunda, ailem geldi de benim yerimi değiştirdi gibi bir özgüven oluşabiliyor. Bu durumu gören diğer öğrencilere örnek teşkil etmiş oluyor. Sürekli sorun çıkararak velinin çocuğuyla diğer öğrencinin ilişkileri de etkilenebiliyor. Takım çalışması yapmak istemeyebiliyorlar o öğrenci ile ya da o öğrenci ile oturmak istemeyebiliyor.”

Öğretmen-3: “Öğrencileri etkilemesi tamamen öğretmenin tutumuna bağlı. Çünkü bunu biz veli ile yaşıyoruz. Çocuğa bunu aksettirmesek çocuk bunun farkında olmuyor. Veliler ısrarla bir şeyleri soruyorsa çocuğun tavrından, tutumundan bunu anlıyorsun. Çocukta buna yönelik taleplerde bulunabiliyor. Şu kişiyle oturmasam diyor mesela. Ama çocukları bir şekilde ikna ediyorsun konuştuğun zaman.”

Öğretmen-11: “Öğrenci de öğrenme ortamı da olumsuz etkileniyor. Öğrenci evde falancanın velisi okula geldi çocuklara bağırды gibi söyleyince diğer öğrenci velisi de gelebiliyor.”

Öğretmen-12: “Sevdiğim bir öğrencinin velisi ile sorun yaşadığımda ister istemez öğrenci ile aramıza bir mesafe girmiş oluyor. Aile çocuğun yanında öğretmenle ilgili olumsuz yorumlarda bulunduğu çocuk etkilenebiliyor. Velisi müdahale eden öğrenci direkt etkileniyor. Diğer öğrenciler dolaylı olarak etkilenebiliyor. Öğrencilerin motivasyonu, başarısı etkilenebiliyor. Öğrenme ortamında motivasyon düşüklüğüne sebebiyet verebiliyor.”

Öğretmen-16: “Ben gergin olduğumda çocuklara karşı da gergin ve sinirli olabiliyorum. Ortam ve sınıfta gerilebiliyor. Ders işlesem de olması gerektiği gibi olamayabiliyor.”

Öğretmen-20: “Eğer veli sınıf ortamına direkt gelerek müdahalede bulundu ise öğretmenin öğrenciler gözündeki otoritesini zedeleyebiliyor. Problem yaşayan çocuk açısından öğretmene karşı zafer kazanmış düşüncesi uyandırabiliyor. Velisinin istediği zaman öğretmene müdahale edebileceğini, velisinin öğretmenden üstün olduğu düşüncesinin oluşmasına neden olabiliyor. Eğer müdahale direkt sınıf ortamında değil de öğretmene karşı yapılmışsa sınıf ortamına pek yansımıyor. Müdahalenin türü, şekli önemli, dolaylı mı direkt mi yapıldı bu önemli. Bu gibi bir durumun etkisi tüm sınıfa tüm öğrencilere yansiyabiliyor.”

Yukarıda yer alan öğretmen görüşleri incelendiğinde, sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin öğrenciye çeşitli etkilerinin olduğu görülmektedir. Bunları genel olarak öğrencide oluşan olumsuz duygular ve davranışlar başlıkları altında toplamak mümkündür. Öğrencide performans ve motivasyon düşüklüğü olması, öğrencide davranış problemleri oluşturması sıklıkla görülmektedir.

3.6.Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahalelerinin Öğrenme Ortamına Etkisi

Araştırma sonucunda ulaşılan altıncı bulgu istenmeyen veli müdahalelerinin öğrenme ortamına etkisidir. Görüşme yapılan öğretmenlere “Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin öğrenme ortamına etkileri nelerdir?” sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin sorulara verdikleri cevaplar analiz edilerek maddeler halinde Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6

Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahalelerinin Öğrenme Ortamına Etkisi

Tema	Kategori	Kodlar	f
Öğrenme ortamında verimlilik	Derslere karşı isteksizlik	Öğrenme ortamının negatif etkilenmesi	8
		Öğrencide performans düşüklüğü	7

	Öğrencinin derse karşı isteksizliği	4
	Öğrenci ile iletişim azalması	3
	Öğrencide motivasyon düşüklüğü	3
	Öğrenme ortamında gerginlik	2
Öğrenme kayıpları	Derste verim azalması	9
	Derste zaman kaybı olması	6
	Öğrenme faaliyetlerinde aksama olması	3
	Öğrencinin öğrenme ortamından uzaklaşması	2
	Öğretmenin dersi yüzeysel işlemesi	2

Tablo 6 incelendiğinde, ulaşılan tema, öğrenme ortamında verimsizliktir. Ulaşılan kategoriler ise şunlardır: derse karşı isteksizlik, öğrenme kayıpları. Konu ile ilgili öğretmenler şunları dile getirmişlerdir:

Öğretmen-1: “Moralsız bu iş yapılmaz, isteksizlik ve performans düşüklüğüne sebep oluyor. Bu yüzden kendimizi deşarj edebilmemiz gerekli. Öğretmenin morali düşük olunca birçok çalışmayı yapmak istemeyecek, konuyu üstün körü anlatıp geçecek, püf noktaları üzerinde durmayacak, çocukların anlayıp anlamadığına bakmayacak. Durumu çocuklara belli etmemeye çalışıyorsunuz ama çocuklar arasındaki iletişimi bile etkileyebiliyor.”

Öğretmen-2: “Sürekli sorun çıkaran velinin çocuğuyla diğer öğrencinin ilişkileri de etkileniyor. Takım çalışması yapmak istemeyebiliyorlar o öğrenci ile ya da o öğrenci ile oturmak istemeyebiliyor.”

Öğretmen-3: “Öğretmenin motivasyonu düştü ise öğrenme ortamını etkileyebiliyor. Olumsuz bir yansıması olabiliyor bu durumun.”

Öğretmen-9: “Kısa süreli oluyor ama psikolojik olarak etkilemiş oluyor. Bu öğrencilerle bireysel çalışarak, yöntemimi değiştirerek çalışmaya başladım. Sorumluluğumu yerine getirmeye çalıştım. Öğrenme ortamına veli müdahalesi ile olan bir değişiklik olmuyor ama negatif etkiliyor. Öğrenme ortamında motivasyon düşüklüğüne neden olabiliyor ama bu geçici bir süreç oluyor.”

Öğretmen-10: “Veliler arasında problem olduğunda onların arasını bulmaya çalışıyoruz. Çocuklardan çok velilerle uğraşmış oluyoruz. Bu, zaman kaybına neden oluyor.”

Öğretmen-11: “Velileri olabildiğince sınıf içine sokmamaya çalışıyorum.”

Öğretmen-13: “Öğrenme ortamında etkisi olabiliyor. İster istemez öğrenme ortamına yansıyor bu durum. Gerginlik olabiliyor. Can sıkıntısı olabiliyor. Çocuklara bu durumu yansıtmamak gerekiyor. Çocuklar öğretmenin yüzündeki mimiklere kadar inceliyorlar. İster istemez öğrencilere yansiyabiliyor.”

Öğretmen-18: “Öğrenciler birbirlerinden görerek davranışı öğreniyorlar. Yani sosyal öğrenme gerçekleşiyor. Bu da velilerin müdahalelerini artırmış oluyor.”

Öğretmen-19: “Kullandığımız materyallerden tutun, öğrenme, etkinlik seviyesine kadar veliler müdahil olmaya çalıştığı için öğrenme ortamını, öğrencileri olumsuz etkileyebiliyor.”

Yukarıda yer alan öğretmen görüşleri incelendiğinde, sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin öğrenme ortamına çeşitli etkilerinin olduğu görülmektedir. Bunları genel olarak öğrenme ortamında verimsizlik başlığı altında toplamak mümkündür. Öğrencide performans düşüklüğü, öğrenme ortamının negatif etkilenmesi, derste zaman kaybı olması, derste verim azalması sıklıkla görülmektedir.

3.7.Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahaleleriyle Başa Çıkma Yöntemleri

Araştırma sonucunda ulaşılan yedinci bulgu, sınıf öğretmenlerinin istenmeyen veli müdahaleleri ile başa çıkma yöntemleridir. Görüşme yapılan öğretmenlere “Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleriyle başa çıkma yöntemleriniz nelerdir?” sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin sorulara verdikleri cevaplar analiz edilerek maddeler halinde Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7

Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahaleleriyle Başa Çıkma Yöntemleri

Tema	Kategori	Kodlar	f
Veli müdahalesini önleme	Veli duygularını yönetme	Veliyi bilgilendirme	17
		Veliyle yapıcı yaklaşım	12
		Veliyi ikna etme	11
		Velinin bakış açısını değiştirme	8
		Veliye empati yaptırma	6
		Veliler arasında arabuluculuk yapma	4
		Veliye tavır koyma	4
		Veliye görev verme	3
	Veliye kuralları açıklama	Veliyle iletişim	16
		Veliye açıklama yapma	14
		Veliyle açık iletişim kurma	12
		Veli toplantılarını düzenleme	9
		Veliye sınıf kurallarını açıklama	9
		Öğretmene idare desteği	7
		Veliye konuyu gerekçelendirme	7
		Veliyi uyarma	5

Tablo 7 incelendiğinde, ulaşılan temanın veli müdahalesini önleme olduğu anlaşılmaktadır. Ulaşılan kategorilerin veli duygularını yönetme, veliye kuralları açıklama olduğu görülmektedir. Konu ile ilgili öğretmenler şunları dile getirmişlerdir:

Öğretmen-1: “Sene başında veli toplantısı yaparak davranış şekli, uyulması gereken kurallar, sınıfın oturma düzeni, sınıftaki başkanlık sistemi, kitapların nasıl olacağı gibi kuralları özellikle belirtiyoruz. Baştan anlatıyoruz, velilerin kafasında yer etmesini sağlıyoruz. Velilerle en büyük sıkıntı baskı kurmak istemesi, üstünlük sağlaması sebebiyle çıkıyor. Veli bazen ön plana çıkmaya çalışıyor. Ben veliye görev verebiliyorum. Etkinlik konusunda, gösteri düzenlemek gibi, sınıf süslemeye yardım etmesi gibi görevler vererek bu isteğini müdahale dışında etkinliklere yönlendirmeye çalışıyorum.”

Öğretmen-3: “Her şeyi sistemli yaparak, adaletli olarak, kayırma yapmayarak ve bunları dönem başında velilerle paylaşarak sınıfın kurallarını, sınırlarını belirleyerek ve velilere açıklayarak bu müdahalelerin çoğunun önüne geçebiliyorum. Bundan sonraki durumlarda genellikle velinin karakteri ile alakalı şeyler oluyor. İletişimle halletmeye çalışıyorum. Hem veli hem öğrenci ile iletişimi iyi kurarak önüne geçmeye çalışıyorum.”

Öğretmen-5: “Yine özel eğitime ihtiyacı olan ve özel eğitimi kabul etmeyen velinin öğrencisi sınavlarda başarısız olunca durumun farkına vardı. İkna olmayan veli ikna oldu. Veliyi ikna etmeye çalışıyorum.”

Öğretmen-6: “Halk oyunlarında oynayan bir öğrencinin velisi diğer bir öğrenciye benim kızım ile oynama demiş. Bende bir öğrenciye başka bir öğrenci velisi karışmasını dedim. Başkasının çocuğuna başkasının karışması ailelerin birbirine girmesine, benim arada kalmama

neden olabiliyor. Böyle durumlarda arabuluculuk yapmamız gerekiyor. İdareyi devreye sokabiliyoruz. İletişimle halletmeye çalışıyoruz.”

Öğretmen-7: “Veliye bilimsel verilerle izah edilebilir, ikna edilebilir. Olayı büyütmeden uygun bir dille anlatarak, bakış açısını değiştirerek, yapıcı yollarla hallediyorum.”

Öğretmen-11: “Sınıfta öğretmenin hâkimiyeti olmalı. Veli ile bu şekilde konuşulmalı. Veli ile güven ortamı sağlanmalı. Velinin dilinden anlayarak konuşmak, ikna etmek gerekiyor. Erkek velilerle sorun daha kolay çözülüyor. Bayan veliler daha zorlayıcı.”

Öğretmen-13: “Sene başında velilerle toplantı yapar, her şeyi açıklığa kavuştururum, beklentimi ve beklentilerini belirginleştiririm. Bir sorun olduğunda da, gerektiğinde toplantıları yineleyerek başa çıkmaya çalışıyorum.”

Yukarıda yer alan öğretmen görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin istenmeyen veli müdahaleleri ile baş etmekte kullandıkları çeşitli yöntemlerinin olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin daha çok velilerle açık iletişim kurarak birçok sorunu giderdikleri görülmüştür. Veli toplantılarının yararlı olduğu dikkat çekmektedir. Sınıf kurallarının sıklıkla vurgulandığı, çeşitli iletişim araçları vasıtasıyla velilerle düzenli iletişim kurdukları anlaşılmaktadır.

3.8.Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahalelerinin Önüne Geçmek Konusunda Sınıf Öğretmenlerinin Önerileri

Araştırma sonucunda ulaşılan sekizinci bulgu, sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin önüne geçmek konusundaki sınıf öğretmenlerinin önerileridir. Görüşme yapılan öğretmenlere “Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin önüne geçmek için önerileriniz nelerdir?” sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin sorulara verdikleri cevaplar analiz edilerek maddeler halinde Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8

Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Veli Müdahalelerinin Önüne Geçmek Konusunda Sınıf Öğretmenlerinin Önerileri

Tema	Kategori	Kodlar	f
Öğretmenlerin önerileri	Veliyle iletişimi artırma	Veliyle iletişim kurma	17
		Veliye ön bilgilendirme yapma	16
		Veliyi anlama	16
		Veli-öğretmen arasında güven oluşturma	14
		Veli toplantısı düzenleme	14
		Velilerle etkinlik düzenleme	12
		Veliyle empati kurma	12
		Velinin beklentilerini anlama	11
		Veliyle samimi iletişim kurma	9
		Veliye bilgi verme	8
		Veli-öğretmen işbirliği	6
		Veli seminerleri düzenleme	5
		Ev ziyaretleri yapma	5
Öğretmenlerin önerileri	Veliye okul kurallarını açıklamama	Velinin müdahalesini sınırlandırma	14
		Veli müdahalesine önlem alma	9
		Veliye okul kurallarını açıklama	7
		Veli randevu sistemini kullanma	6
		Whatsapp grubu oluşturmama	5

Tablo 8 incelendiğinde ulaşılan temanın öğretmenlerin önerileri olduğu görülmektedir. Ulaşılan kategoriler şunlardır: veliyle iletişimi artırma, veliye okul kurallarını açıklamadır.

Görüşme yapılan sınıf öğretmenleri istenmeyen veli müdahalelerini önlemeye yönelik çeşitli önerilerde bulunmuşlardır. Bu öneriler şunlardır:

Öğretmen-1: “Tavrımızı, davranış şeklimizi, yapacağımız çalışmalarını veliye açıklıyoruz. Yapılması gerekenleri anlatarak kafalarında bir öğretmen profili oluşturuyoruz. Baştan önlemini alıp bilgilendirerek, veli toplantıları düzenleyerek, veli ile iletişim halinde kalarak önlem alabiliyoruz.”

Öğretmen-7: “Bence bu durum trafik kazası gibi bir şey. Velilerle baştan konuşmak müdahaleyi önleyebilir. Uygun anlatımlarla, bilimsel verilerle izah edilmeli. Milli Eğitim Bakanlığının bir uygulaması vardı. Aile Bilgilendirme Projesi idi sanırım böyle bir proje vardı. Velilere 3-5 günlük bir seminer veriliyordu. Okulla ilişkileri, öğretmenle ilişkisi nasıl olmalı gibi sınırların belirlendiği bir seminer vardı. Bu iyi bir uygulamaydı.”

Öğretmen-8: “Whatsapp grupları olmalı ancak veli yorumuna kapatılmalı. Birebir iletişim kurulmalı, hatta mümkünse veliler arasında whatsapp grubu olmamalı. İlk tanışmada beklentileri, sınırları veliye anlatılmalı, kurallar belirlenmeli. Gerekli durumlarda veliden destek istenmeli.”

Öğretmen-9: “Senenin başında velilerle toplantı yapılmalı, veli katılım göstermiyorsa veli ziyareti yapılmalı. Öğretmen, çocuklarınız bana emanet bundan sonraki eğitim öğretim sürecini ben en iyi şekilde sürdüreceğim diyerek velinin güvenini kazanabilmeli. Öğretmen veli karşısında zayıf kalmamalı, ilk izlenimi iyi vermeli, pasif kalmamalı, sorulan sorulara net cevap vermeli. Profesyonelce davranmalı ve bunu karşı tarafa hissettirmeli. Sonraki süreçlerde etkinliklerde velileri işin içine katmalı. Örneğin kermes düzenledik, kermesi veliler yaptı, öğretmen sadece görev dağılımı yaptı. Güven, sağlam iş birliği adım adım oluşturulmalı.”

Öğretmen-20: “Veli toplantısı yapmak, yaşadığımız çevreyi iyi incelemek, velileri iyi tanımak, veli profillerini iyi tanımak, okulu iyi tanımak etkili olabilir. Problem yaşandığında kalıcı çözümler üretmek adına diğer öğretmenlerle, okul idaresi ile fikir alışverişinde bulunmak, daha önce benzer problemler yaşandı ise o konu ile ilişkilendirerek çözüm üretebilmek. Konu ile ilgili bilimsel kaynakları araştırmak, literatür taraması yapmak, sık sık veli toplantısı yapmak. Gerekirse sorun yaşanan veliyi çağırıp görüşme yapmak çözüm olabilir.”

Yukarıda yer alan öğretmen görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin istenmeyen veli müdahalelerini önlemek için çeşitli önerileri olduğu görülmektedir. Öğretmenler daha çok veli toplantısı önermektedirler. Veli randevu sistemi dikkat çekmektedir. Velilerle olan iletişim sıklıkla vurgulanmaktadır. Ev ziyaretleri, veli etkinlikleri de öne çıkan önerilerdendir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Her bir araştırma sonucu ve tartışması her bir paragrafta ayrı olarak ele alınmıştır. Her bir araştırma sonucu ile ilgili olan öneriler de bu paragrafın sonunda belirtilmiştir.

Araştırmanın ilk sonucuna göre, görüşme yapılan sınıf öğretmenlerinin 13’ünün istenmeyen veli müdahaleleri ile çok karşılaştığı, 4’ünün kısmen karşılaştığı, 3’ünün çok az karşılaştığı, veli müdahalesi ile hiç karşılaşmayan öğretmenin ise bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu oranın oldukça yüksek olduğu düşünülmektedir. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalesi ile karşılaşmayan öğretmenin olmadığı anlaşılmaktadır. Araştırma sonucuyla benzer şekilde, Türk ve Kıroğlu (2018) tarafından yapılan çalışmada, öğretmenlerin çoğunun veliler tarafından yıldırıldığı ve bu konuda mağdur oldukları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin yaşadıkları bu mağduriyetin okul iklimini olumsuz etkileyeceği gibi, eğitim öğretim sürecinin verimini de azaltabileceği düşünülmektedir. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalesiyle karşılaşmamak için öğretmen-veli iletişiminin güçlendirilmesi önerilmektedir.

Araştırmada ulaşılan bir diğer sonuç, sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleridir. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleri ile ilgili ulaşılan kategoriler şunlardır: velinin sınıf yönetiminde duygusal müdahalesi, velinin sınıf içi oturma düzenine müdahalesi, velinin öğretmenin ödevlendirmesine müdahalesi, velinin etkinliklere müdahalesi, velinin derse müdahalesi, velinin öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerine müdahalesi, velinin öğretmenin ödül ve cezalarına müdahalesidir. Araştırma sonucuyla benzer şekilde, yapılan diğer ilgili araştırmalarda, velilerin sınıf yönetiminde istenmeyen müdahalelerde buldukları belirlenmiştir. Bu istenmeyen müdahaleler, bazen ailelerin öğretmenlere baskı yapması sonucu öğretmenlerin mobbing mağduru olabileceği sonucunu doğurabilmektedir (Altunay, vd., 2014; Čech, 2010; Yaman, vd., 2010). Velilerin öğretmenlerle yaşadığı sorunların kaynağı olarak, çocuklarını aşırı koruyucu davranışlar sergilemeleri, velilerin eğitim seviyelerinin düşük olması, okuldaki eğitim hakkında yetersiz bilgi sahibi olmaları, rol karmaşası yaşamaları, eğitim işini sadece okula bırakmaları, işbirliğine yanaşmamaları, sosyal medyanın yanlış amaçlarla kullanılması, eğitimdeki başarısızlığı sadece öğretmenlere atfetmeleri ve bireysel hataları tüm öğretmenlere mal etmeleri öne çıkmaktadır. İlkokullarda, özellikle velilerin aşırı koruyucu tavırları, eğitim seviyeleri ve bilgi eksiklikleri gibi nedenlerle öğretmen-veli ilişkilerinde sorunlar yaşanmaktadır. Bu bağlamda, velilerin talep ve isteklerini okul yöneticileri ve öğretmenlere kabul ettirmeye çalışmaları, bu talepleri kabul ettiremeyince üst yetkililere şikâyetle bulunmaları, suçlayıcı davranışlar sergilemeleri, okul ve sınıf işleyişine müdahale etmeye çalışmaları dikkat çekmektedir (Erdoğan & Demirkasımoğlu, 2010). Velilerin, öğrenci notlarına yönelik beklentileri, memnun olmadıkları öğretmenler hakkında okul müdürlerine şikâyet ederek sınıf veya öğretmen değişikliği talep etmelerine kadar uzanabilen müdahalelerde bulunmaları dikkat çekicidir (Şenaras & Çetin, 2018). Ancak, velilerin okul yönetimine ve öğretmenlere karışmak yerine, sadece görüş ve öneri bildirmeleri gerekmektedir. Velilerin eğitim sürecine müdahale etmesi, eğitim öğretimin akışını olumsuz etkilemektedir. Bu durum, yönetici ve öğretmenlerin zamanını alarak öğrencilere ayrılan zamanı azaltmakta ve eğitim öğretim amacından uzaklaşmaktadır (Küçükdurmaz, 2023). Aileler, çocuklarının başarısını takip ederken, bazen bilinçli bazen de bilinçsiz bir şekilde öğretmenler üzerinde denetleyici bir rol oynamaktadırlar. Bazı aileler ise bu denetleyici rolü bir adım daha ileri götürerek öğretmenlerin öğretim yöntemlerine, ödevlerin yoğunluğuna, sınıf içi disiplin politikalarına müdahale etmekte ve öğretmenleri baskı altına almaktadır. Bu baskıya maruz kalan öğretmenler, öğretim yöntemlerini değiştirmekte, ödev miktarını artırıp azaltmakta veya merkezi sınavlara yönelik testler uygulamaktadır. Bu tür değişiklikler, öğrenci başarısını olumlu ya da olumsuz yönde etkilemektedir. İlkokullar, öğretmen ve aile ilişkisinin, çocukların yaş grubu ve ihtiyaçları nedeniyle, en yoğun yaşandığı kurumlardır (Graham-Clay, 2005). Velilerin öğretmenle iletişim halinde olmaları istenen bir durumdur. Ancak veli öğretmen arasında olması gereken karşılıklı destek ve açık iletişim kurulması düşüncesi bilinçsizce tüketildiğinde eğitim öğretimi sekteye uğratan bir hal alacaktır. Bu durum çocuğun bulunduğu eğitim basamağını etkilediği kadar ileriki yıllarda alacağı eğitimin kalitesini de etkileyebilecek duruma erişecektir. Bu durumda velinin engelleyici olmak yerine yapıcı, destekleyici, teşvik edici tavır takınması önemlidir. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleri incelendiğinde şunlar önerilmektedir: veli randevu sisteminin kullanımının daha işlevsel hale getirilmesi, öğretmenlerle veliler arasındaki iletişimin artırılması, veli toplantılarının sayısının artırılması, velilere seminerler, yüz yüze eğitimler, online eğitimler verilmesi önerilmektedir.

Araştırmada ulaşılan başka bir sonuç, sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin nedenleridir. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin nedenleri ile ilgili ulaşılan kategoriler şunlardır: Velinin kişisel tutum ve davranışları kaynaklı nedenler, veli-öğretmen ilişkisine dayalı nedenler. Araştırma sonucu ile yapılan diğer araştırmalar arasında benzerlikler olduğu görülmektedir. Özdoğru'ya (2021) göre, öğretmen-veli ilişkisinde yaşanan sorunların temelinde velilerin öğretmenlere olan güvensizliği, sorumluluk eksikliği, öğretmen otoritesini zedeleyen davranışlar sergilemeleri, öğretmenleri değersizleştirmeleri, diğer öğretmenlerle kıyaslamaları, aile içi sıkıntıları okula yansıtmaları, öğretmeni denetlemeye çalışmaları ve

öğretmenin ve ailenin değerlerinin çatışması gibi durumlar yatmaktadır. Bu noktada, velilerin öğretmene güvensizlikleri, öğretmenin iş alanına müdahale etmeleri ve öğretmeni sadece bakıcı olarak görmeleri gibi durumlar çatışmalara sebep olmaktadır (Kılıç, 2019; Zembat, 2012). Velilerin öğretmenlerle yaşadığı sorunların kaynağı olarak, aşırı koruyucu davranışlar sergilemeleri, eğitim seviyeleri, okuldaki eğitim hakkında yetersiz bilgi sahibi olmaları, rol karmaşası yaşamaları, eğitim işini sadece okula bırakmaları, iş birliğine yanaşmamaları, sosyal medyanın yanlış amaçlarla kullanılması, eğitimdeki başarısızlığı sadece öğretmenlere atfetmeleri ve bireysel hataları tüm öğretmenlere mal etmeleri öne çıkmaktadır. İlkokullarda, özellikle velilerin aşırı koruyucu tavırları, eğitim seviyeleri ve bilgi eksiklikleri gibi nedenlerle öğretmen-veli ilişkilerinde sorunlar yaşanmaktadır. Bu bağlamda, velilerin talep ve isteklerini okul yöneticileri ve öğretmenlere kabul ettirmeye çalışmaları, bu talepleri kabul ettiremeyince üst yetkililere şikâyetle bulunmaları, suçlayıcı davranışlar sergilemeleri, okul ve sınıf gidişatına müdahale etmeye çalışmaları dikkat çekmektedir (Erdoğan & Demirkasımoğlu, 2010). Veli ve öğretmen için ortak unsur öğrencidir. Veli öğretmen ilişkisi tenkit edici, yargılayıcı, kıyaslayıcı tutumların gölgesinde kalmamalıdır. Veli öğretmen ilişkisi saygı çerçevesinde gerektiğinde eleştirel boyutta yürütülebilmelidir. Velilerin eğitim konusunda, iletişim şekli konusunda bilinçlenmesi, müdahil olma sınırını öneri boyutunun üzerine taşımaması önemlidir. Bilindiği üzere, Türkiye’de bütün kurumlarda olduğu gibi eğitim kurumları da belli kural ve kaideler dahilinde devamlılık göstermektedir. Bu kurumlara dahil olan her bireyin bu kaidelere farkındalık göstererek süreçte var olmaları gerekmektedir. Aksi takdirde sistemde meydana gelecek her bir olumsuzluk eğitim hayatını bir adım geriye götürmektedir. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin nedenlerine ilişkin olarak, velilerin okula veya sınıfa istediği zaman girebilmesinin önlenmesi ve velilerin kendi aralarında whatsapp grubu kurmalarına izin verilmemesi önerilebilir.

Bir diğer sonuçta, velilerin sınıf yönetiminde istenmeyen müdahalelerinin öğretmene etkilerine ilişkin bulgulara ulaşılmıştır. Ulaşılan tema veli müdahalelerinin öğretmene etkileridir. Ulaşılan kategori öğretilerde oluşan davranışsal etkiler ve öğretilerde oluşan duygusal etkilerdir. Araştırma sonucuyla diğer araştırma sonuçları karşılaştırıldığında benzer sonuçlara ulaşıldığı anlaşılmaktadır. İstenmeyen veli müdahaleleri öğretmenler üzerinde mutsuzluğa, kaygıya, korkuya, gerginliğe, sinirliliğe ve çaresizlik hissine neden olmaktadır (Özdoğru, 2021; Yurdunkulu & Oktay, 2020). İstenmeyen veli müdahaleleri öğretmenlerin iş performansında ve motivasyonda düşmeye, değersizlik algısı oluşmasına ve otoritesinin sarsılmasına neden olmaktadır (Farooqi vd., 2016; Özdoğru, 2021). Ergen ve İnce (2017) öğretmenlerin okul çalışmalarıyla ilgili velilerden desteğe ihtiyaç duyduklarını, bu desteği alamamaları durumunda olumsuz duygular ve sinizm yaşadıklarını belirtmektedir. Özdoğru’ya (2021) göre, ilkokullarda öğretmen-veli ilişkilerinde yaşanan sorunlar, öğretmenler üzerinde çeşitli olumsuz etkilere neden olmaktadır. Bu etkiler arasında mutsuzluk, kaygı ve korku hissiyatı öne çıkmaktadır. Ayrıca, öğretmenler sıklıkla gerginlik ve sinirlilik yaşamakta ve kendilerini baskı altında hissetmektedirler. Bu durum, öğretmenlerin çaresiz ve yalnız hissetmelerine yol açmaktadır. İş doyumunu, performans ve motivasyon düzeylerinde düşüşler yaşanmaktadır. Ayrıca, bu sorunlar öğretmenlerde değersizlik algısı oluşmasına ve öğretmen otoritesinin sarsılmasına neden olmaktadır. Kendini değersiz, kaygılı, gergin, baskı altında hisseden öğretmenin eğitim sürecinde etkinliği azalacak, bu durumlara sebebiyet veren veli müdahaleleri öğrenci, öğretmen, sistem için çok sayıda olumsuzluğa sebep olacaktır. Bu nedenle veli öğretmen ilişkisi yapıcı, destekleyici ve empati sınırları dahilinde yürütülmelidir. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin öğretmenlere etkisi konusunda çeşitli önerilerde bulunmak mümkündür. Velilerin okula veya sınıfa istediği zaman girebilmesinin önlenmesi; öğretmen, öğrenci ve velilerin hep birlikte katılabileceği piknik, çay saati gibi etkinliklerin yapılması, okul idaresinin de veli müdahalesini önlemek amaçlı bir takım önlemler alması önerilmektedir.

Başka bir sonuçta, velilerin sınıf yönetiminde istenmeyen müdahalelerinin öğrenciye etkilerine ilişkin bulgulara ulaşılmıştır. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin öğrenciye etkisi ile ilgili ulaşılan tema: öğrencide oluşan olumsuz duygu ve davranışlardır. Ulaşılan kategoriler ise şunlardır: öğrencide oluşan olumsuz duygular, öğrencide oluşan olumsuz davranışlar. Araştırma sonucu ile yapılan diğer araştırma sonuçları benzerlikler göstermektedir. Velilerin çocuklarına ve öğretmenlerine karşı aşırı baskıcı ve kontrolcü tavırları istenen durumlar değildir (Erdoğan & Demirkasımoğlu, 2010). Veliler, çocuklarının gelişimine katkı sağlarken öğretmenlere ve okul işleyişine müdahale etmek yerine kurumla iş birliği yapmalıdır. Bu şekilde, veli-okul iş birliği öğrenci başarısını artırabilir ve davranış sorunlarını azaltabilir. Veliler, sınıf içinde öğretmene karşı saygı sınırlarını aşan müdahaleci ve yargılayıcı tutumlar yerine, hem öğretmene hem de çocuğa karşı bilinçli, duyarlı ve olumlu yaklaşımlar sergileyerek okuldaki eğitimi destekleyici ve pekiştirici tutumlar benimsemelidirler (Babaoğlu, vd., 2018). Öğrenci eğitim sisteminin odağında yer almaktadır. Bu nedenle paydaşların atacağı her bir adım odağı geliştirmeye yönelik olmalıdır. Veliler kişisel taleplerini ön plana çıkarmak yerine sistemin ve tüm öğrencilerin ortak menfaatini düşünmeye odaklanmalıdır. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin öğrenciye etkisini önlemek için, veli toplantılarının sayısının artırılması önerilmektedir. Öğretmen, öğrenci ve veli iletişiminin artırılması katkı sağlayabilir.

Araştırmada ulaşılan bir diğer sonuç, velilerin sınıf yönetiminde istenmeyen müdahalelerinin öğrenme ortamına etkilerine ilişkin bulgulardır. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin öğrenme ortamına etkisi ile ilgili ulaşılan tema: öğrenme ortamında verimsizliktir. Ulaşılan kategoriler ise şunlardır: ders karşı isteksizlik, öğrenme kayıpları. Araştırma sonucu ile yapılan diğer araştırma sonuçlarının benzerlik gösterdiği anlaşılmaktadır. Öğretme, eğitme işinin yüksek moral, motivasyonla doğru orantılı olduğu düşünülürse, psikolojik şiddetin mağduru öğretmenin kaybedeceği mesleki motivasyon, güven kaybı, sınıf yönetimini negatif yönde etkilemektedir. Okulda yaşanan şiddet olayları, öğretilerde korku, panik hali, stres oluşturmada, öğretim kalitesini düşürmekte, öğretmenin örgütsel bağlılığını aşağı çekmektedir (Wilson, vd., 2011). İstenmeyen veli müdahaleleri sınıf yönetimine yönelik olduğunda öğrenme ortamının etkilenmesi kaçınılmazdır. Öğrenme ortamı etkileşimli bir ortam olduğundan var olan olumsuzluk tek bir kişiyi ya da tek bir durumu etkilemekten ziyade genele yayılacak ve motivasyonu, verimi azaltacağı gibi zaman kaybını da artıracaktır. Bu nedenle velilerin sürece müdahil olurken duracakları noktayı doğru bir şekilde tespit etmeleri öğrenme kayıplarını en aza indirmekte fayda sağlayacaktır. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin öğrenme ortamına etkisini azaltmak için, velilere okul kuralları hakkında toplantı, seminer yapılması önerilebilir.

Araştırmada ulaşılan bir başka sonuç, ilkökul öğretmenlerinin sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleriyle başa çıkma yöntemlerine ilişkin bulgulardır. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleriyle başa çıkma yöntemleriyle ilgili ulaşılan temanın veli müdahalesini önlemedir. Ulaşılan kategoriler veli duygularını yönetme, veliye kuralları açıklamadır. Araştırma sonucu ile diğer araştırma sonuçları benzerlik göstermektedir. Velilerin okul yönetimine ve öğretmenlere karışmak yerine, sadece görüş ve öneri bildirmeleri gerekmektedir. Velilerin eğitim sürecine müdahale etmesi, eğitim öğretimin akışını olumsuz etkilemektedir. Bu durum, yönetici ve öğretmenlerin zamanını alarak öğrencilere ayrılan zamanı azaltmakta ve eğitim öğretim amacından uzaklaşmaktadır (Küçükdurmaz, 2023). Velilerin aşırı müdahaleci tavırları öğretmenleri rahatsız edebilir. Velilerin çocuklarına ve öğretmenlerine karşı aşırı baskıcı ve kontrolcü olmaları istenmeyen bir durumdur. Bu sebeple, ailelerin aile katılımı hakları ve sorumlulukları konusunda bilgilendirilmeleri önemlidir (Erdoğan & Demirkasımoğlu, 2010). Öğretmen veli iletişimi belli sınırlar içerisinde sürdürülmeli, aşırı iletişim veya iletişimsizlik tercih edilmemelidir. İletişimin yapıcı olması, devamlılığı sağlayarak iletişimin kalitesini, verimini artırabilir. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahaleleriyle başa çıkma hususunda çeşitli önerilerde bulunmak mümkündür. Veli öğretmen ilişkisini nitelikli hale

getirmek, veliye çocuklarının eğitimi konusunda farklı görev ve sorumluluklar vermek önerilebilir.

Araştırmada ulaşılan son sonuç, sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin önüne geçmek konusundaki sınıf öğretmenlerinin önerilerine ilişkin bulgulardır. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin önüne geçmek konusundaki ulaşılan tema, öğretmenlerin önerileridir. Ulaşılan kategoriler ise veliyle iletişimi artırma, veliye okul kurallarını açıklamadır. Araştırma sonucu ile diğer araştırma sonuçları benzerlik göstermektedir. Türk ve Kıroğlu'na (2018) göre; öğrenci velilerinin sınıf öğretmenlerine uyguladığı mobbing içerikli davranışlarına yönelik, ailelere mobbing davranışlarının doğası, olası sonuçları hakkında eğitim verilmesi uygundur. İstenmeyen veli müdahalesine önlem alma, ortaya çıkacak olumsuzlukları minimize edecektir. Veliye dönem başında bilgilendirme yapmak, çeşitli toplantı ve etkinliklerle etkileşimde bulunmak fayda sağlayacaktır. Bu şekilde velinin farkındalığı artacak, talep ve önerilerini daha bilinçli bir dille öğretmene yöneltecektir. Sınıf yönetiminde istenmeyen veli müdahalelerinin önüne geçmek konusunda çeşitli önerilerde bulunabilir. Veliyle iletişim kurma, veli toplantıları ve veli seminerleri düzenleme bunların başlıcalarıdır.

Yapılan bu araştırmada ilkököl seviyesindeki veli müdahaleleri araştırılmıştır. Yapılacak araştırmalarla ortaokul ve lise seviyesindeki sınıf yönetimine veli müdahaleleri incelenebilir. Bu araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yapılacak araştırmalarda gözlem tekniğinin kullanılması önerilmektedir. Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır. Yapılacak araştırmalarda velilerin öğretmenlerin sınıf yönetimine neden müdahalede bulunduğu sorulabilir.

KAYNAKÇA

- Akbaba Altun, S. (2009). İlköğretim öğrencilerinin akademik başarısızlıklarına ilişkin veli, öğretmen ve öğrenci görüşlerinin incelenmesi. *İlköğretim Online*, 8(2), 567-586.
- Altunay, E., Oral, G., & Yalçınkaya, M. (2014). Eğitim kurumlarında mobbing uygulamalarına ilişkin nitel bir araştırma. *Sakarya University Journal of Education*, 4(1), 62-80. <https://doi.org/10.19126/suje.37750>
- Appelbaum, M. (2009). *How to handle hard-to-handle parents*. Corwin Press.
- Atmaca, T., & Öntaş, T. (2014). Velilerin öğretmenlere uyguladığı şiddete yönelik nitel bir araştırma. *Anadolu Eğitim Liderliği ve Öğretim Dergisi*, 2(1), 47-62.
- Aydın, A. (1998). *Sınıf yönetimi*. Anı Yayıncılık.
- Aydın, A. (2023). *Sınıf yönetimi* (22. baskı). Pegem Akademi.
- Babaoğlu, E., Çelik, E., & Nalbant, A. (2018). İdeal öğrenci velisi üzerine nitel bir çalışma. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 9(1), 51-65. <https://doi.org/10.19160/ijer.370497>
- Balcı, A. (1993). *Etkili okul*. Yavuz Dağıtım.
- Baloğlu, N. (2001). *Etkili sınıf yönetimi*. Baran Ofset.
- Bilgin, N. (2006). *Sosyal bilimlerde içerik analizi teknikler ve örnek çalışmalar*. Siyasal Kitabevi.
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (13. baskı). Pegem Akademi.

- Čech, T. (2010). Mobbing in primary schools: effects on interpersonal relationships and school climate, options for protection and prevention. *School and Health 21 Papers on Health Education*, 347 -356.
- Christensen, L. B., Johnson, R. B., & Turner, L. A. (2015). *Araştırma yöntemleri desen ve analiz*. A. Aypay (Çev. Ed.). Anı Yayıncılık.
- Creswell, J. W. (2013). *Araştırma deseni: nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları*. S. B. Demir (Çev. Ed.). Eğiten Kitap.
- Creswell, J. W. (2016). *30 essential skills for the qualitative researcher*. Sage Publications.
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2014). *Karma yöntem araştırmaları, tasarımı ve yürütülmesi* (2. baskıdan çeviri). Y. Dede & S. B. Demir (Çev. Edl.). Anı Yayıncılık.
- Crites, C. V. (2008). *Parent and community involvement: A case study*. [Basılmamış doktora tezi]. Wilmington University.
- Çalışkan, N., & Ayık, A. (2015). Okul aile birliği ve velilerle iletişim. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(2), 69-82.
- Çayak, S., & Ergi, D. Y. (2015). Öğretmen veli işbirliği ile ilkököl öğrencilerinin sınıf içindeki istenmeyen öğretmen davranışları arasındaki ilişki. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 6(11), 59-77.
- Dam, H. (2008). Öğrencinin okul başarısında aile faktörü. *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 7(14), 75-99.
- Demirtaş, H. (2012). İlköğretim okullarının değişime açıklığı. *İlköğretim Online*, 11(1), 18-34.
- Epstein, J. L. (1995). School/family/community partnerships: caring for the children we share. *Phi Delta Kappan*, 76(9), 132-154.
- Erdoğan, Ç., & Demirkasımoğlu, N. (2010). Ailelerin eğitim sürecine katılımına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 16(3), 399-431.
- Ergen, H., & İnce, Ş. (2017). İlköğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri: Mersin örneği. *The Journal of Educational Research*, 3(1), 37-57.
- Farooqi, M., Arshad, F., Khan, H., & Ghaffar, A. (2016). Interplay of conflict management styles with teachers' performance. *International Journal of AYER*, 1(2), 305-320.
- Gliner, J. A., Morgan, G. A., & Leech, N. L. (2015). *Uygulamada araştırma yöntemleri desen ve analizi bütünleştiren yaklaşım*. S. Turan (Çev. Ed.). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Graham-Clay, S. (2005). Communicating with parents: strategies for teachers. *School Community Journal*, 16(1), 117-129.
- Güvenç, E. (2012). Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim biçimleri ve denetim odakları. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (33), 64-80.
- Hatipoğlu, A., & Kavas, E. (2016). Veli yaklaşımlarının öğretmen performansına etkisi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(4), 1012-1034. <https://doi.org/10.15869/itobiad.90789>
- Jeynes, W. H. (2005). A meta-analysis of the relation of parental involvement to urban elementary school student academic achievement. *Urban Education*, 40(3), 237-269.
- Kılıç, Ş. (2019). *Okul öncesi eğitimde temel sorunlar ve çözüm önerileri*. [Basılmamış yüksek lisans tezi]. Kırklareli Üniversitesi.

- Küçükdurmaz, A. (2023). *Eğitim eğitimcinin işi*.
<https://www.egitimdeneyimler.com/blog/e%C4%9Fitim-e%C4%9Fitimcinin-i%C5%9Fi>
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma*. S. Turan (Çev. Ed.). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Miles, B., & Huberman, M. (2015). *Genişletilmiş bir kaynak kitap: nitel veri analizi* (Çev. Ed: S. Akbaba Altun & A. Ersoy). Pegem Akademi.
- Özdoğan, M. (2021). İlkokullarda öğretmen-veli ilişkisinde yaşanan sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri. *Uluslararası Temel Eğitim Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 68-76.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (3. baskıdan çeviri). M. Bütün & S. B. Demir (Çev. Edl.). Pegem Akademi.
- Sadık, F. (2017). Lise öğretmenlerinin sınıf yönetimine yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 14(2), 1441-1468. <http://dx.doi.org/10.14687/jhs.v14i2.4412>
- Siyez, D. M. (2009). Liselerde görev yapan öğretmenlerin istenmeyen öğrenci davranışlarına yönelik algıları ve tepkileri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(25), 67-80.
- Şenaras, B. & Çetin, Ş. (2018). Okul müdürleri ile öğretmenlerin algılarına göre ilk ve ortaokullarda veli baskısı: nitel bir araştırma. *Milli Eğitim Dergisi*, 47(220), 157-176.
- Tavşancıl, E., & Aslan, E. (2001). *İçerik analizi uygulama ve örnekleri*. Epsilon Yayın Evi.
- Türk, H., & Kıroğlu, K. (2018). Ailelerin sınıf öğretmenlerine uyguladığı mobbing davranışları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(4), 2357-2389. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2018.18.41844-429343>
- Unger, M. C. (2014). *Principal perceptions of parental aggression*. [Basılmamış doktora Tezi]. Ohio University.
- Wilson, C. M., Douglas, K. S., & Lyon, D. R. (2011). Violence against teachers: prevalence and consequences. *Journal of Interpersonal Violence*, 26(12), 2353-2371. <https://doi.org/10.1177/0886260510383027>
- Yaman, E., Vidinlioğlu, Ö., & Çitemel, N. (2010). İşyerinde psikoşiddet, motivasyon ve huzur: Öğretmenler çok şey mi bekliyor? Psikoşiddet mağduru öğretmenler üzerine. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 1136-1151.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (6. baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yurdunkulu, A., & Oktay, A. (2020). İlköğretim okulu öğretmenlerinin çatışma durumları ve çatışma yönetimi stratejilerinin incelenmesi (Düzce-merkez örneği). *Trakya Eğitim Dergisi*, 10(1), 285-302.
- Zembat, R. (2012). Okul öncesi öğretmenlerinin okul yöneticisi, meslektaşları ve aileler bağlamında algıladıkları çatışma durumlarının incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 37(163), 203-215.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Domestic studies on unwanted parental interventions in classroom management are limited in number. It is understood that the studies on unwanted parental interventions in classroom management in the literature focus on improving the parent-teacher relationship to increase the success of students, the participation of parents in education, school-family cooperation, changing parent profiles, and the role of parents in education. However, it is seen that there is a limited number of studies on parents' unwanted interventions in classroom management. In this context, the problem of the research is to examine unwanted parental interventions in classroom management, to investigate the causes, effects and ways of coping with interventions. For this reason, the research is expected to contribute to the literature on the detection and prevention of unwanted parental interventions in classroom management. The general purpose of this study is to examine unwanted parental interventions in classroom management based on the perceptions and experiences of classroom teachers.

In a changing and developing world order, educators have to provide education in every condition and situation. The quality of this education can undoubtedly be enhanced by strong ties between teacher-student and school-family. For this reason, this research, which will provide a different perspective to both teachers and parents, is expected to contribute to the literature.

This study differs from other studies in terms of understanding teachers' expectations and raising their awareness. In order to establish a qualified and healthy school-family relationship, teachers and parents, who are directly connected with the students, need to understand what their roles are, how aware they are of these roles, and to fulfill their duties at all necessary points by acting with a sense of responsibility. This research is very important in terms of describing these roles and responsibilities and providing some suggestions for school administrators in addition to teachers and parents. It is thought that the research will be a guiding study for both researchers and practitioners with its scope and the data obtained as a result of the research.

Method

The aim of this study is to examine unwanted parental interventions in classroom management. This study was designed in the phenomenological type, which is one of the qualitative research methods. Easily accessible case sampling, one of the purposeful sampling methods, was used to determine the study group. Interviews were conducted with 20 primary school teachers. Interview technique was used to obtain the opinions of primary school teachers. A semi-structured interview form was used as a data collection tool. In order to collect the data, 20 primary school teachers working in Yozgat were interviewed with a semi-structured interview form. The interviews were recorded with a voice recorder after obtaining permission from the teachers. Content analysis was used to analyze the data obtained. The results and discussion reached in this research are given below. Each paragraph contains a separate conclusion and discussion. Immediately after each conclusion and discussion paragraph, suggestions are made regarding the conclusion.

Results and Discussion

The findings of the study are presented under the following sub-headings:

1. The frequency of classroom teachers' encountering unwanted parental interventions in classroom management.
2. Unwanted parental interventions in classroom management.
3. Reasons for unwanted parental interventions in classroom management.

4. Teachers' views on the effects of unwanted parental interventions in classroom management.
5. The effects of unwanted parental interventions in classroom management on students.
6. The effects of unwanted parental interventions in classroom management on the learning environment.
7. Classroom teachers' methods of coping with unwanted parental interventions in classroom management.
8. Classroom teachers' suggestions on preventing unwanted parental interventions in classroom management.

As a result of the research, it was determined that all of the classroom teachers encountered unwanted parental interventions. Unwanted parental interventions in classroom management are as follows: parents' emotional intervention in classroom management, parents' intervention in classroom seating arrangement, parents' intervention in teacher's homework assignments, parents' intervention in activities, parents' intervention in lessons, parents' intervention in students' friendship relations, parents' intervention in teachers' rewards and punishments. The reasons for unwanted parental interventions in classroom management are as follows: reasons based on parents' personal attitudes and behaviors, reasons based on the parent-teacher relationship. The effects of unwanted parental interventions in classroom management on the teacher are the negative emotions and behaviors of the teacher. The effects of unwanted parental interventions in classroom management on students are: negative emotions in students, negative behaviors in students. The effects of unwanted parental interventions in classroom management on the learning environment are: unwillingness to learn, learning losses. Methods of coping with unwanted parental interventions in classroom management: managing parental emotions, explaining rules to parents. Classroom teachers' suggestions for preventing unwanted parental interventions in classroom management include: increasing communication with parents and explaining school rules to parents.